

#40

MAURER Dóra

MAURER DÓRA (1937)

Gát-projekt | Dam Project, 1993

Színes fotó, akril | Coloured photo, acrylic, 60 x 40 cm
Jelezve balra lent | Signed bottom left: Weeprojekt II., 1993
Jelezve középen lent | Signed bottom center:
das nacheinander der 8 Standardfarben
Jelezve jobbra lent | Signed bottom right: Maurer

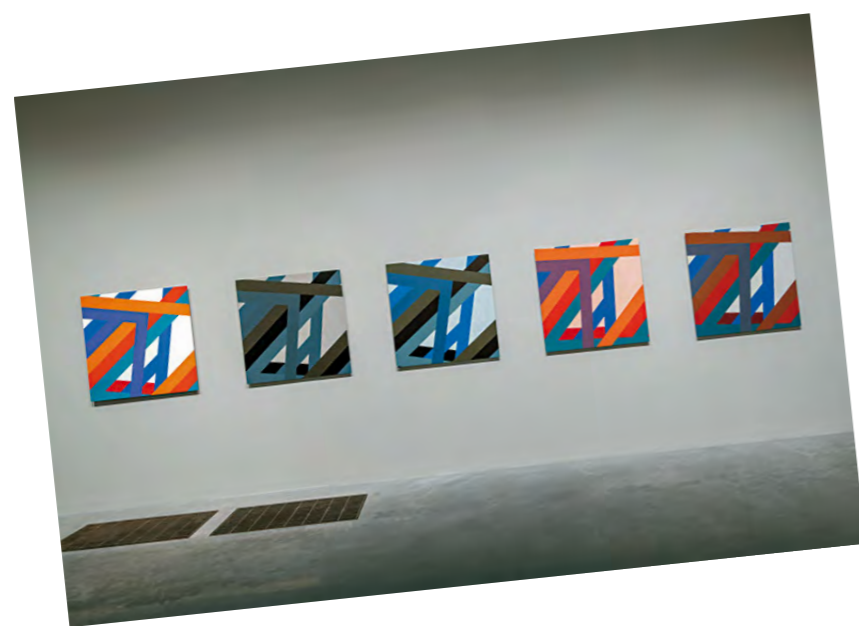
Kezdő ár | Starting price: 2 800 000 Ft / 7 778 EUR
Becsérték: 4 000 000 – 6 000 000 Ft
Estimated value: 11 111 – 16 667 EUR

KIÁLLÍTVA | EXHIBITED:

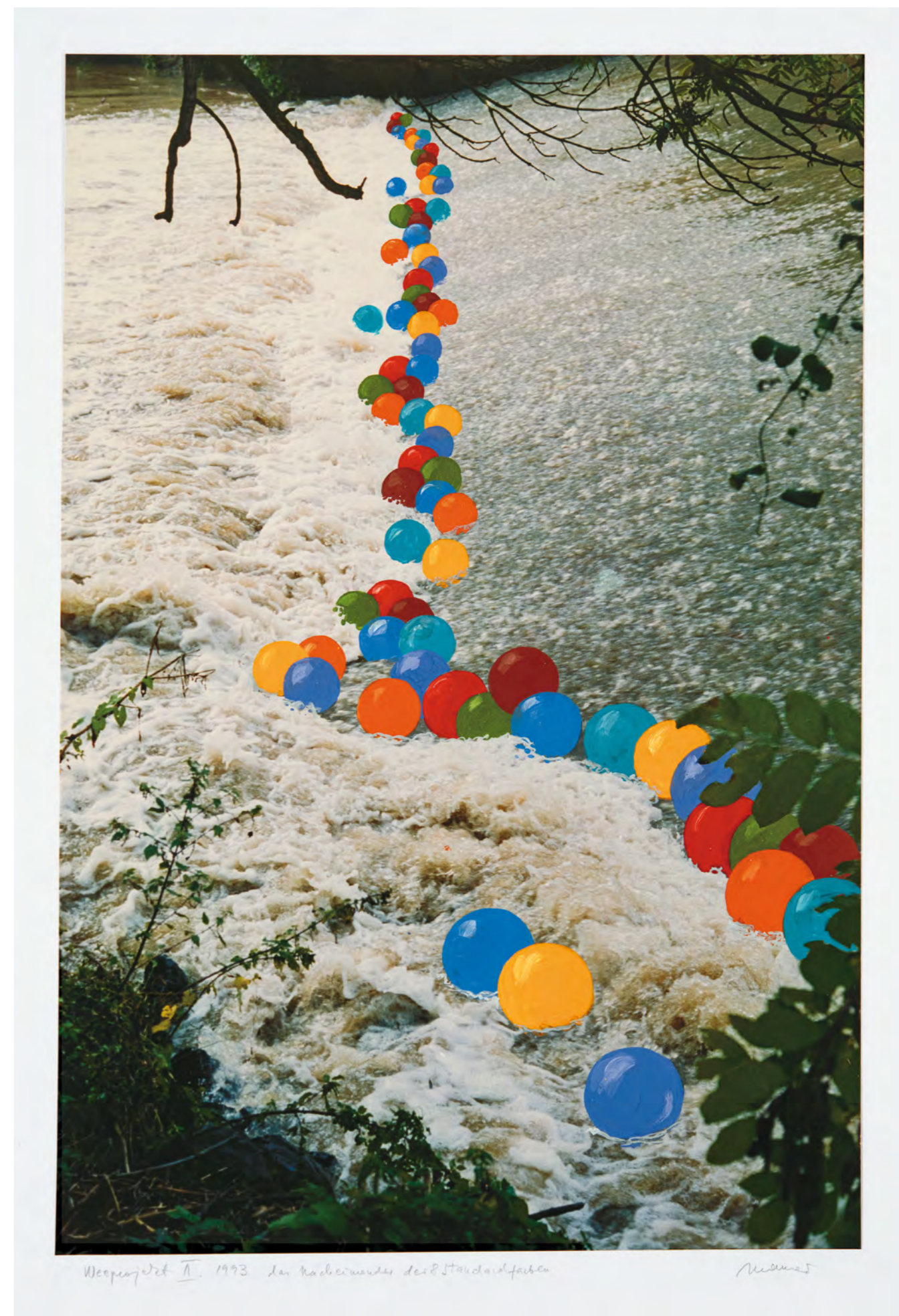
- | Szűkített életmű, Ludwig Múzeum – Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest, 2008. december – 2009. január
- | Kilátás – Nemzetközi művészet
Somlói Zsolt és Spengler Katalin gyűjteményéből,
Modern Képtár-Vass László Gyűjtemény Galériája,
Veszprém, 2012. július 21. – október 13.

REPRODUKÁLVA | REPRODUCED:

- | Maurer Dóra: Fotómunkák 1971-1993, Vintage Galéria, Budapest, 2007
- | Maurer Dóra, Ludwig Múzeum-Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest, 2008, 182. oldal

1. Maurer Dóra kiállítása a Tate Modernben, 2019
Photo © Tate (Matt Greenwood)

Weeprojekt II., 1993. das nacheinander der 8 Standardfarben

Maurer

2. Dagerrotípiá, 1800-as évek közepe

Hatalmas szenzáció volt itthon, amikor a világ egyik legfontosabb kortárs művészeti intézményében, a Tate Modern-ben megnyílt Maurer Dóra pályáját bemutató kiállítás 2019-ben. Ezzel párhuzamosan London leghíresebb magángalériájában, a White Cube Bermondsey-ben is láthatóak voltak művei. Ilyen elismerésben eddig egyetlen magyar képzőművész sem részesült (italán Moholy-Nagy Lászlót leszámítva). Ennek következtében a „művészre és életművére, illetve ezenfelül a korszak magyarországi művészetére olyan széleskörű figyelem irányul, amely korábban elképzelhetetlen volt, és amelynek kétségkívül jelentős pozitív kihatásai lesznek” – írja Fehér Dávid.¹

A neoavantgárd első generációjának tagjai közül sokan örökre vagy hosszabb-rövidebb időre külföldre költöztek, és ki-ki a lehetőségeihez, alkatahoz (nem utolsó sorban művészetéhez, valamint művészetének potenciáihoz) képest igyekezett kialakítani nemzetközi művészeti kapcsolatrendszereiket. Ebben talán a legsikeresebb az 1967-től Bécsben és Budapesten élő Maurer volt, amelyben munkássága mellett aktív művészetszervezői és -pedagógusi tevékenysége is szerepet játszott. Már 1975-ben önálló tárlata volt

Grazban, 1984-ben pedig a bécsi Museum Moderner Kunst rendezett neki retrospektív kiállítást. Művei a legnagyobb köz- és magángyűjteményekben foglalnak helyet szerte a világon.

A Gát-projekt színes fotója egy természetes vízlépcsőt ábrázol oldalról és magasított nézőpontból, így a megtört hullám függőlegesen választja ketté a képteret. Maurer a hullámtörés tetejére akrillal színes labdákat fest, amelyek hol jobban, hol kevésbé elmerülve lebegnek a víz felszínén, annak mozgását követve.

A színes gömbökön túl a tér mélységét a belógó faágak, valamint a meggörbül tér hatását keltő, lefelé áramló víz tömege éreztetik.

A kép balfelének nagy részén a fodrozódó víz fehérjeinek és világosszürkékének vakítását, az ellentétes oldal tompább, sötétebb szürke fényével ellensúlyozza. A folyó két partján futó növényzet – amely szabálytalan keretbe foglalja a képet – a ráfestésekkel az utólag színezett dagerrotípiák hatását keltik.

A szívárvány színeiben villogó labdák eszünkbe juttathatják a 2000-es évek közepén készült híres reklámot, amelyben a Sony cég Bravia márkája negyedmillió színes labdát eresztett San Francisco meredek utcáira. Az egészben nem volt semmi koncepció,

pusztán felvették a labdák játékát, ahogy a tömegben hullámszerűen pattognak, és a véletlen szerepe ellenére idővel egyféle szabályos rendbe tagozódnak. A pattogó labdák a populáris kultúra részeivé lettek, a cég részesedése a piacon öt százalékkal nőtt. Persze Maurer nem a színes labdákat promótálja, hanem egyrésztől őt is azok és a víz természetes mozgása bűvöli el a mesterségesen megteremtett szituáció ellenére. Fehér Dávid szerint Maurer Dóra művészete a hatvanas évek végétől számítva lényegében néhány jelenség és problémakör analizésére szorítkozik, de azokat mindig új szemszögből világítja meg. Fő tárgya e nézőpontok relativitása és a mozgás, a mozgás és a változás jelenségei.² Ugyanakkor az egésznek lehet egy másik olvasata is. Amikor a mű készült Csehszlovákia szétvált Csehországra és Szlovákiára. Ezzel párhuzamosan az évtizedeken át tartó bős-nagymarosi vízlépcső építése körüli huzavona egy újabb állomáshoz ért. A gátat soha nem építették fel, azonban megállapodtak a Duna ideiglenes vízmegosztásáról. A vízlépcsőről készült fotó egyaránt utalhat a fizikai és szimbolikus határookra, azok könnyen alakíthatóságára és változékonyságukra, ahogy a mű megidézheti ezt a konkrét eseményt is.

FÖLDES LÉNA

1 Fehér Dávid: Új dimenziók. Maurer Dóra kiállítása Londonban. In: Új Művészet 2019/10. sz., 4.
2 I.m. 6-7.

3. Sony Bravia Bouncy Balls ('Pattanó labdák') című 2005-ös reklámja

